

TENTAMEN I TILLÄMPAD MATEMATIK OCH STATISTIK FÖR IT-FORENSIK. DEL 2: STATISTIK

7.5 HP

april, 2022

Maxpoäng: 30p. **Betygsgränser:** 12p: betyg 3, 18p: betyg 4, 24p: betyg 5.

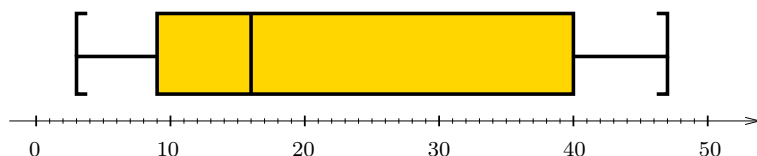
Hjälpmedel: Miniräknare TI-30Xa samt formelsamling som delas ut av vakterna.

Kursansvarig: Eric Järpe, telefon 0729-77 36 26.

Till uppgifterna skall *fullständiga lösningar* lämnas. Lösningarna ska vara *utförligt* redovisade! Bladen ska lämnas in i rätt ordning. Svara alltid med 4 decimalers noggrannhet om ej annat anges. Lösningar kommer finnas på internet: <http://dixon.hh.se/erja/teach> → Matematik och statistik för IT-forensik.

1. Vid en undersökning av datorvana i förhållande till ålder i en kommun görs observationer av 17 individers ålder, X , och hur mycket de använder dator, tablet eller mobil, Y uttryckt i timmar per vecka. För dessa data görs boxplottar och en regressionslinje beräknas.

(a) [2:1] Boxplotten av variabeln Y återfinns i diagrammet:

Beräkna kvartilavståndet för variabeln Y baserat på dessa data. (2p)

- (b) [2:1] Från observationerna $x_1, x_2, \dots, x_{17}$ och $y_1, y_2, \dots, y_{17}$ beräknas även $\sum_{i=1}^{17} x_i = 629$, $\sum_{i=1}^{17} x_i^2 = 28\,717$, $\sum_{i=1}^{17} y_i = 391$, $\sum_{i=1}^{17} y_i^2 = 13\,049$ och regressionslinjen

$$y = 51 - 0.75x.$$

Beräkna förklaringsgraden för denna modell. (3p)

2. Ett misstänkt kriminellt nätverk består av 11 personer. Av dessa har 9 personer ständig tillgång till mobiltelefon med appen Ghost installerad. Totalt har 5 av de 11 personerna en ledarfunktion i nätverket varav 4 har tillgång till mobil med Ghost. Vad är då

(a) [2:1] sannolikheten att en slumpmässigt person ur nätverket är en av ledarna? (1p)

(b) [2:1] den betingade sannolikheten att tre slumpmässigt valda personer ur nätverket är ledare givet att minst två av dem har tillgång till mobil med Ghost? (4p)

3. Låt $X \in Poi(\lambda)$ och beräkna

(a) [2:2] $E(X^2)$ om $\lambda = 2$. (2p)

(b) [2:2] approximativt $P(1.1 \leq \bar{X} \leq 1.2)$ om $\bar{X}$ är medelvärdet $\frac{1}{100} \sum_{i=1}^{100} X_i$ baserat på stickprovet $X_1, X_2, \dots, X_{100}$ av X och $\lambda = 1$. (3p)

(c) [2:2] $P(X \leq 2)$ om $\lambda = 1 + Y$ där $Y \in Bin(2, 0.7)$. (5p)

4. [2:3] I en studie¹ om personer som aldrig använt internet var det i ett stickprov 29 500 personer som var yngre än 65 år av totalt 268 400 personer. Kan man på någon rimlig signifikansnivå bevisa att denna andel är mindre än 11%? Vad blir p -värdet? (3p)

5. [2:3] Antalet personer som inte vet om de har ett säkerhetsprogram installerat på sin smartphone är vid en stor undersökning² i tusental:

481.6 423.0 374.2 447.7 392.0 319.3

per åldersgrupp. Kan man på 5% signifikansnivå bevisa att det förväntade antalet personer per åldersgrupp är fler än 300 000 personer? (3p)

6. [2:3] För att vid regressionsanalys avgöra om det är olämpligt med en linjär modell testas om residualerna kan bevisas ej normalfördelade. Följande observationer av residualerna görs:

<i>Klass</i>	1	2	3	4	5	6
<i>Antal residualer</i>	10	6	2	4	1	7

där klass 1 är intervallet $(-\infty, -2]$, klass 2 $(-2, -1]$, klass 3 $(-1, 0]$, klass 4 $(0, 1]$, klass 5 $(1, 2]$ och klass 6 $(2, \infty)$. Som klassmitter använd -2.5 , -1.5 , -0.5 , 0.5 , 1.6 och 2.5 . Finns det någon anledning att misstro normalfördelningsantagandet vid regressionsanalysen? Gör ett hypotestest på 5% signifikansnivå. (4p)

LYCKA TILL!

¹Data från SCB från 2021 om levnadsförhållanden och befolkningens IT-användning.

²Data från SCB från 2020 om IT-säkerhet – se <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/levnadsforhallanden/levnadsforhallanden/befolkningens-it-anvandning>.